

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2018. gada 21. martā
(OR. en)

**Starpiestāžu lieta:
2018/0063 (COD)**

**7403/18
ADD 3**

**JAI 245
JUSTCIV 69
EF 85
EJUSTICE 18
ECOFIN 270
DRS 15
COMPET 176
EMPL 120
SOC 160
CODEC 427
IA 74**

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Direktors <i>Jordi AYET PUIGARNAU</i> kungs, Eiropas Komisijas ģenerālsekretāra vārdā
Saņemšanas datums:	2018. gada 14. marts
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs <i>Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i> kungs
K-jas dok. Nr.:	SWD(2018) 76 final Part 1/2
Temats:	KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMS Otreizējo tirgu attīstīšana attiecībā uz ienākumus nenesošiem aizdevumiem, novēršot liekus šķēršļus trešo personu veiktai aizdevumu apkalpošanai un aizdevumu nodošanai (1/2 daļa) Pret nodrošinājumu vērsta paātrināta ārpustiesas izpilde (2/2 daļa) Pavaddokuments dokumentam: Priekšlikums – EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA par kredītu apkalpotājiem, kredītu pircējiem un nodrošinājuma atgūšanu

Pielikumā ir pievienots dokuments SWD(2018) 76 *final Part 1/2*.

Pielikumā: SWD(2018) 76 *final Part 1/2*

Briselē, 14.3.2018.
SWD(2018) 76 final

PART 1/2

KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS
IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMS

**Otrreizējo tirgu attīstīšana attiecībā uz ienākumus nenesošiem aizdevumiem, novēršot liekus šķēršļus trešo personu veiktai aizdevumu apkalpošanai un aizdevumu nodošanai
(1/2 daļa)**

Pret nodrošinājumu vērsta paātrināta ārpustiesas izpilde (2/2 daļa)

Pavaddokuments dokumentam

**Priekšlikums EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA
par kredītu apkalpotājiem, kredītu pircējiem un nodrošinājuma atgūšanu**

{COM(2018) 135 final} - {SWD(2018) 75 final}

Kopsavilkuma lapa

Ietekmes novērtējums par ieņēmumus nenesošu aizdevumu otrreizējo tirgu attīstīšanu, novēršot nepamatotus šķēršļus trešo personu veiktai aizdevumu apkalpošanai un aizdevumu nodošanai

A. Rīcības nepieciešamība

Pamatojums. Risināmā problēma

Finanšu un valstu parāda krīzes un tai sekojošās lejupslīdes rezultātā vietām ES banku nozarē ir uzkrājušies ieņēmumus nenesoši aizdevumi (INA). Paaugstināts INA līmenis iespaido finanšu stabilitāti, jo šie aizdevumi negatīvi ietekmē attiecīgo iestāžu rentabilitāti un tādējādi arī to dzīvotspēju, turklāt tie līdž ar banku aizdevumu līmeņa krišanos ietekmē ekonomikas izaugsmi. Tā rezultātā INA ir negatīva ietekme gan uz banku savienības darbību, gan uz kapitāla tirgu savienības izveidi. Lai turpinātu risināt problēmas saistībā ar INA augsto līmeni Eiropā, dokumentā "Rīcības plāns, kā risināt ienākumus nenesošu aizdevumu problēmu Eiropā" dažādas iestādes tiek aicinātas veikt atbilstīgus pasākumus. Viens no rīcības plāna galvenajiem politikas uzdevumiem ir INA otrreizējo tirgu attīstīšana un darbības uzlabošana, jo īpaši nolūkā novērst šķēršļus tam, ka bankas INA var nodot citām struktūrām, kā arī vienkāršot un saskaņot aizdevumu apkalpotājiem piemērotās prasības. Tā kā nebanku iestāžu dalība bija ierobežota, otrreizējos tirgos pieprasījuma līmenis kļuva zemāks, samazinājās konkurence un kritās pirkšanas piedāvājumu cenas, samazinot banku stimulu pārdot INA. Konkrēts faktors, kas INA ieguldītājus attur no ienākšanas tirgū, ir grūtības piekļūt aizdevumu apkalpotājiem, kuri ir trešās personas, jo tie vēl nesen faktiski nepastāvēja lielākajā daļā ES dalībvalstu, un tie darbojas segmentētos tirgos.

Paredzamie šīs iniciatīvas mērķi

Dalībvalstīs pastāv ļoti atšķirīgi noteikumi trešām personām, kas no bankām iegādājas INA, kā arī aizdevumu apkalpošanas pakalpojumu noteikumi, kuri ierobežo gan INA brīvu apriti, gan ieguldījumu iespējas trešo valstu ieguldītājiem. Vispārējais mērķis ir stimulēt pieprasījumu pēc INA, palielinot ieguldītāju bāzi caur tirgū ienākšanas šķēršļu samazināšanu un līdž ar to arī paaugstinot konkurenci starp ieguldītājiem. Tas, ka tiktu atvieglota aizdevumu apkalpotāju pārrobežu izplatība, ļautu tiem izmantot apjomradītus ietaupījumus, sacensties par pārrobežu mēroga uzņēmumiem un piedāvāt nebanku INA ieguldītājiem pakalpojumus par zemākām cenām. Trešo valstu sabiedrību aktīvāka dalība palielinātu ietekmi, ko attiecībā uz INA cenām un aizdevumu apkalpošanas maksām rada augstāka konkurence. Tajā pašā laikā ir jānodrošina, ka aizņēmēju tiesības tiek ievērotas gadījumā, ja banka kredītu nodod nebanku iestādei.

ES līmeņa rīcības pievienotā vērtība

Ja ES līmenī netiks veikti pasākumi, valstu līmeņa tirgi INA un aizdevumu apkalpotājiem paliks sadrumstaloti un nepietiekami attīstīti. Lai gan ar vienotu tirgus regulējumu netiks novērsta visa sadrumstalotība, ES pasākumi veicinātu gan ieguldītāju, gan aizdevumu apkalpotāju pārrobežu izplatību, tādējādi tuvinoties kopīgas ieguldītāju bāzes izveidei visās ES dalībvalstīs. ES līmeņa rīcības pievienotā vērtība ietver arī stimulus dalībvalstīm ieņemt aktīvāku nostāju attiecībā uz tirgū ienākšanas regulatīvo šķēršļu samazināšanu, jo nesaskaņoti politikas pasākumi valstu līmenī saasinātu esošo tirgus sadrumstalotību.

B. Risinājumi

Apsvērtie legislatīvie un nelegislatīvie rīcīpolitiskie risinājumi. Vēlamais risinājums. Pamatojums

Ja tiktu noteikts nesaistošu un vienotu principu kopums, kas valstīs ar augstu INA līmeni novērstu visbūtiskākos šķēršļus ienākšanai tirgū, varētu samazināt ierobežojumus attiecībā uz INA nodošanu un aizdevumu apkalpošanu tajās dalībvalstīs, kurās tas ir visvairāk vajadzīgs, taču bez vienota tirgus izveides. Direktīva, ar ko tiktu atļauta pasu izmantošana, varētu palielināt INA ieguldītāju bāzi un konkurenci aizdevumu apkalpošanas tirgos, vienlaikus ļaujot dalībvalstīm turpināt regulēt to vietējās īpatnības. Regula, kurā būtu noteikts vienots noteikumu kopums, kas ļauj piešķirt atļaujas (pases) un ietver tirgū ienākšanas un rīcības noteikumus ieguldītājiem un aizdevumu apkalpotājiem, būtu vislabākais risinājums, kā ātri palielināt INA ieguldītāju bāzi un ES (jo īpaši konkrētās dalībvalstīs) samazināt pašreiz augsto INA īpatsvaru. Vienotais noteikumu kopums ļautu panākt rezultātu, kas ir vistuvākais vienotam tirgum, bet tas varētu arī nozīmēt, ka ienākšana tirgū kļūtu dārgāka tajās dalībvalstīs, kurās tā jau tāpat ir vienkārša, un noteikumu kopums būtu jāformulē tā, lai tas līdž minimumam samazinātu papildu šķēršļus. Prioritārais risinājums ir saistošs juridisks instruments, kas saskaņo tirgū

ienākšanas un rīcības noteikumus pircējiem un aizdevumu apkalpotājiem. Izvēle starp regulu vai direktīvu būs atkarīga no politikas prioritātēm un tā, vai priekšroka tiek dota visefektīvākajam līdzeklim vai arī līdzeklim, kas ļauj saglabāt lielāku valstu rīcības brīvību.

Atbalsts konkrētajiem risinājumiem

Lai gan attiecībā uz INA otrreizējo tirgu organizētajā sabiedriskajā apspriešanās gūto atbilžu dominējošais vairākums apstiprina, ka pašreizējais tirgu apjoms, likviditāte un struktūra ES ir šķērslis INA pārvaldībai un noregulējumam ES, un vairākums atbalsta ES noregulējumu attiecībā uz INA ieguldītājiem, mazākuma viedokļa īpatsvars ir ievērojams (vismaz trešdaļa). Vērā ņemams vairākums atbalsta ES regulējumu par aizdevumu apkalpotājiem. Tikai neliela daļa vai nu iebilst pret to, vai arī atturas. Gandrīz visi respondenti, kas atbalsta ES regulējumu par aizdevumu apkalpotājiem, iesaka tajā ietvert licencēšanas režīmu, un aptuveni puse no tiem ierosina ar to regulēt viņu uzraudzību. Daži iesaka pasākumus datu piekļuvei un datu pārredzamības uzlabošanai.

C. Vēlamā risinājuma ietekme

Ieguvums no vēlamā risinājuma (ja nav, no galvenajiem risinājumiem)

Visi risinājumi samazinātu tirgū ienākšanas izmaksas INA ieguldītājiem un aizdevumu apkalpotājiem, kā arī stimulētu INA ieguldītājus paplašināt darbību nepietiekami attīstītos tirgus segmentos ES. Ja šie risinājumi INA ieguldītājiem un aizdevumu apkalpotājiem ļaus rīkoties visā ES, konkurence tiks padarīta sīvāka, tādējādi palielinot INA pirkšanas piedāvājumu cenas un samazinot aizdevumu apkalpošanas izmaksas. Aizdevumu apkalpotāji gūs labumu no iespējas izmantot apjomradītus ietaupījumus vienotajā tirgū. Skaitlisku aprēķinu var veikt tikai labāko iespēju robežās, strādājot ar nepietiekamiem datiem un metodoloģiju, kuras katrs posms var tikt apstrīdēts. Šis aprēķins liecina, ka ietekme uz INA pārdošanas apjomu būs ievērojama, proti, tas varētu no pašreizējā rādītāja, kas ir aptuveni 100 miljardi eiro gadā visā ES, palielināties līdz 103-105 miljardu eiro diapazonam pēc viena gada atkarībā no tā, kāda politika tiek izvēlēta. Šie pasākumi varētu dažās dalībvalstīs samazināt rādītājus par pusi procentpunkta. Tā kā dažādie politikas risinājumi pievēršas šauram personu lokam, ko veido pārdevēja banka, potenciālais pircējs, aizdevumu apkalpotājs un gala parādnieks, ietekmi galvenokārt izjutīs tieši šīs ieinteresētās personas.

Vēlamā risinājuma izmaksas (ja tādas nav, galveno risinājumu izmaksas)

Nepieciešamība grozīt tiesību aktus un tās īstenošana ietvers vienreizējas izmaksas ES un valstu līmenī. Dažas dalībvalstis var saskarties ar pieaugošu INA ieguldītāju un/vai aizdevumu apkalpotāju pieprasījumu pēc atļaujām un licencēm, kas nozīmētu lielākas administratīvās izmaksas, izņemot tad, ja šīs izmaksas pilnībā nosedz maksa par licencēšanas procesu. Datu trūkums un dažu pieejamo datu novērojumu daudzveidība liedz veikt minēto izmaksu aplēsi. Tieša ietekme uz vidi nav sagaidāma.

Ietekme uz uzņēmumiem, MVU un mikrouzņēmumiem

Mazāki INA ieguldītāji un aizdevumu apkalpotāji gūtu neproporcionāli lielu labumu, jo attiecībā pret to kopējām izmaksām ievērojami samazinātos relatīvās izmaksas, kas saistītas ar atbilstību tiesību aktiem. Tas, kāda būs ietekme uz MVU ar lielu parāda līmeni, ir atkarīgs no atsevišķu aizdevumu apkalpotāju rīcības. Atkarībā no katra atsevišķā dalībnieka aizdevuma apkalpotāji labāk nekā bankas var tiem palīdzēt izveidot piemērotāku aizdevumu atmaksas profilu, taču tie var arī pastāvošās aizņēmēju tiesības piemērot stingrāk nekā bankas. Kopumā tas, ka bankām būs pieejama labāka vide, lai INA svītrotu no bilances, pārdodot aizdevumus, varētu pozitīvi ietekmēt MVU nozari kopumā, jo bankām tiks radīta iespēja piedāvāt aizdevumus dzīvotspējīgiem uzņēmumiem.

Nozīmīga ietekme uz valstu budžetiem un valsts pārvaldi

Nav paredzama būtiska ietekme uz valstu budžetiem un valsts pārvaldi. Atbilstības nodrošināšanas izmaksu mērķa samazinājums varētu samazināt publiskā sektora administratīvo slogu.

Cita nozīmīga ietekme

Lai gan juridiskās attiecības starp gala parādnieku un parāda turētāju nemainās tad, kad banka INA nodod tādām ieguldītājam, kas nav banka, acīmredzams sabiedriskās apspriešanas respondentu vairākums uzskata, ka, iesaistot aizdevumu apkalpotājus, kuri ir trešās personas, tiek aizskartas pašreizējās parādnieku aizsardzības tiesības. Tā kā pašlaik dažas dalībvalstis izmanto aizdevumu apkalpotājiem piemērojamos noteikumus, lai aizsargātu kredīttiecībās esošus patērētājus, ES regulējumā noderīgā veidā tiktu iekļauti arī

aizņēmēju tiesību aizsardzības pasākumi.

D. Turpmākie pasākumi

Politikas pārskatīšanas termiņš

Komisija izveido programmu šīs iniciatīvas rezultātu un ietekmes uzraudzībai. Uzraudzības programmā ir noteikti veidi, kādā dati un citi nepieciešamie pierādījumi tiks apkopoti. Piecus gadus pēc šīs iniciatīvas spēkā stāšanās Komisija šo iniciatīvu izvērtē, pamatojoties uz apkopotajiem būtiskajiem datiem un rādītājiem.